

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 – 2561) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคนไทยยุคใหม่ให้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์ แข็งแรง เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น มีสมรรถนะความรู้ ความสามารถ พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เนื้อหาและวิธีการที่เหมาะสม เพื่อช่วยในการศึกษาเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนที่มีครูแนะนำและเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาครูยุคใหม่ ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2554, หน้า 96 – 98) สมรรถนะสำคัญที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์เดอะบุคส์, 2556, หน้า 5, 8) การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายชัดเจน คือ การพัฒนาคุณภาพมนุษย์ทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม ค่านิยม ความคิด การประพฤติปฏิบัติ และอื่น ๆ โดยคาดหวังว่าคนที่มีคุณภาพนี้จะทำให้สังคมมีความมั่นคง สงบสุข เจริญก้าวหน้าทันโลก แข่งขันกับสังคมอื่นในเวทีระหว่างประเทศได้ คนในสังคมมีความสุข มีความสามารถประกอบอาชีพการงานอย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์ (ปรัชญา เวสารัชช์, ม.ป.ป., หน้า 3)

โลกเทคโนโลยีเป็นหนึ่งในการปฏิวัติการเปลี่ยนแปลงทักษะการดำเนินชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2555) โดยโลกเทคโนโลยีในชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน และชีวิตการทำงาน คนจะใช้และพึ่งพาเทคโนโลยีเป็นหลัก โดยเฉพาะเทคโนโลยีข่าวสารและการคมนาคม ดังนั้นทักษะด้านเทคโนโลยีจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก และหลีกเลี่ยงไม่ได้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องพัฒนาทักษะสำหรับเทคโนโลยีกับคน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มคนที่ 1 ใช้เทคโนโลยีในการทำงาน และดำเนินชีวิตประจำวันอย่างรู้เท่าทัน กลุ่มคนที่ 2 ทำงานให้บริการและคิด

พัฒนาผลิตภัณฑ์ ตลอดจนสร้างนวัตกรรมที่ตอบสนองความต้องการใช้งานอย่างเหมาะสมต่อคุณภาพชีวิตในสภาพจริง ซึ่งในกลุ่มที่ 2 คนไทยยังต้องสร้างและพัฒนาทักษะความคิดเชิงสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมของคนไทยขึ้นใช้เอง และนำไปแลกเปลี่ยนการใช้งานในเวทีเศรษฐกิจโลก (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ., (ม.ป.ป.), หน้า 8)

เนื้อหาการเรียนในโลกศตวรรษที่ 21 มีมากมายจนครูและผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างหมดสิ้นในทุกเรื่อง เนื้อหาจึงมีความสำคัญน้อยกว่ากระบวนการเรียนรู้ ที่จะสร้างให้ผู้เรียนรู้จักกระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำไปแสวงหาความรู้ให้ตนเองมากขึ้น ซึ่งจะได้องค์ความรู้ที่มากมายกว่าการรอครูที่จะสอนให้ ดังนั้นครูจึงต้องช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจากการเรียนรู้จากเพื่อน ๆ และสังคมรอบข้าง แต่อีกประการที่ครูต้องฝึกเด็กคือการเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้วิธีการทำงานตามลำพังโดยไม่ต้องพึ่งพาเพื่อนหรือครูหรือผู้ใหญ่ เพื่อสร้างความมั่นใจในการเรียนแก่ ตนเอง และครูต้องเข้าใจว่าผู้เรียนบางคนต้องใช้เวลาในการฝึกฝนเพื่อสร้างความมั่นใจในการเรียนแก่ตนเองนานกว่าคนอื่น ๆ ครูต้องรู้จักหากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถของผู้เรียนในรูปแบบการทำงานตามลำพังและร่วมทำกิจกรรมกับเพื่อน ๆ เพื่อให้เขาเรียนรู้การทำงานด้วยตนเอง รู้จักช่วยเหลือตนเอง รวมทั้งได้ทำงานกับผู้อื่น เป็นการฝึกการยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ซึ่งเขาจะต้องนำวิธีการเรียนรู้นี้ติดตัวเขาไปเรียนรู้ตลอดชีวิตของเขาในอนาคต (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2557, หน้า 10)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียง และมีความสุข โดยสาระสำคัญประกอบด้วย การดำรงชีวิตและครอบครัว การออกแบบและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งการอาชีพ ซึ่งการดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน การช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และสังคมได้ในสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจ และภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง สำหรับการออกแบบและเทคโนโลยี เป็นสาระเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถของมนุษย์อย่างสร้างสรรค์ โดยนำความรู้มาใช้กับกระบวนการเทคโนโลยี สร้างสิ่งของเครื่องใช้ วิธีการหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นสาระเกี่ยวกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การค้นหาข้อมูล การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การแก้ปัญหาหรือการสร้างงาน คุณค่าและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนการอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพ เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสม เห็นคุณค่าของอาชีพสุจริต และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551 : 1-4)

คอมพิวเตอร์มีความสำคัญในปัจจุบัน สามารถบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ได้รวดเร็ว เก็บข้อมูลจำนวนมากไว้ในฐานข้อมูลเพื่อใช้งานได้ทันที สามารถนำข้อมูลที่เก็บไว้มาคำนวณสถิติ แยกประเภท จัดกลุ่ม ทำรายงานลักษณะต่าง ๆ ได้ โดยระบบประมวลผลข้อมูล สามารถส่งข้อมูลจากที่หนึ่ง ไปยังอีกที่หนึ่งได้อย่างรวดเร็ว โดยอาศัยเทคโนโลยีสื่อสารข้อมูล สามารถจัดทำเอกสารต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วด้วยระบบประมวลผลคำ การนำมาใช้งานทั้งด้านการศึกษาและการวิจัย การใช้งานธุรกิจ งานการเงิน งานธนาคาร และงานของภาครัฐต่าง ๆ การควบคุมระบบอัตโนมัติต่าง ๆ การใช้งานเพื่อวิเคราะห์งานต่าง ๆ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อจำลองรูปแบบ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อนันทนาการ การใช้คอมพิวเตอร์ร่วมกับเทคโนโลยีล้ำสมัยอื่น ๆ เทคโนโลยีสื่อสารข้อมูลเกิดเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับบทบาทคอมพิวเตอร์ด้านการศึกษา มีการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เช่น การค้นหาข้อมูลข่าวสารความรู้ประกอบการเรียนการสอนจากอินเทอร์เน็ต ใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน และเนื้อหาคอมพิวเตอร์เป็นเนื้อหาหนึ่งที่ใช้ในการเรียนการสอนในหลักสูตร ดังนั้นคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้เข้ามามีบทบาทกับชีวิตประจำวันของผู้คนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งมีวิวัฒนาการที่เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว การยกระดับความรู้เพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงย่อมเป็นสิ่งที่ได้เปรียบผู้อื่นอยู่มาก เนื้อหารายวิชาด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงถูกจัดเป็นวิชาพื้นฐานที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนตามสถาบันการศึกษาทั่วไป (วิโรจน์ ชัยมูล และสุพรรณ ยวงทอง, 2552)

คุณภาพนักเรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเข้าใจหลักการแก้ปัญหาเบื้องต้น มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาข้อมูล เก็บรักษาข้อมูล สร้างภาพกราฟิก สร้างงานเอกสาร นำเสนอข้อมูล และสร้างชิ้นงานอย่างมีจิตสำนึกและรับผิดชอบ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551 : 6)

ไมโครซอฟท์ออฟฟิศ เป็นชุดโปรแกรมสำนักงานพัฒนาโดยไมโครซอฟท์ มีโปรแกรมเอกสารหลากหลายที่นิยมใช้งานกันทั่วไป สามารถรองรับทั้งระบบปฏิบัติการวินโดวส์ และแอปเปิล และยังสามารถทำงานผ่านระบบแม่ข่ายและหน้าเว็บได้ โปรแกรมไมโครซอฟท์ออฟฟิศ ประกอบด้วย ไมโครซอฟท์เวิร์ด (Microsoft Word) ไมโครซอฟท์เอ็กเซล (Microsoft Excel) ไมโครซอฟท์พาวเวอร์พอยท์ (Microsoft PowerPoint) ไมโครซอฟท์แอคเซส (Microsoft Access) ไมโครซอฟท์เอาท์ลุค (Microsoft Outlook) ไมโครซอฟท์พับลิชเชอร์ (Microsoft Publisher) ไมโครซอฟท์วิซิโอ (Microsoft Visio) ไมโครซอฟท์วันโน้ต (Microsoft One Note) สำหรับโปรแกรม Microsoft PowerPoint เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการนำเสนอผลงานที่หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอผลงานทางธุรกิจ การนำเสนอผลงานทางการศึกษา ตลอดจนการนำเสนออัลบั้มภาพส่วนตัวต่าง ๆ โปรแกรมนี้จะมีจุดเด่นตรงที่สามารถใส่ภาพ เสียง ตลอดจนภาพเคลื่อนไหว ลงในสไลด์โชว์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เป็นอีกหนึ่งโปรแกรมที่ได้รับความนิยมในการใช้มาโดยตลอด

เนื่องจากวิทยาการด้านคอมพิวเตอร์มีความเจริญก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วมากทั้งเรื่องฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ตลอดจนวิธีการใหม่ จากแนวการจัดกิจกรรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540, หน้า 9) กล่าวว่า โปรแกรมคอมพิวเตอร์ใหม่ ๆ ได้พัฒนาออกมาใช้ในท้องตลาดมากมาย และโปรแกรมเหล่านี้ได้พัฒนาให้สะดวกต่อผู้ใช้งานขึ้น แต่ต้องอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีสมรรถนะสูงซึ่งตลาดพัฒนาอยู่ตลอดเวลา หลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐานจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าด้วย ดังนั้นเนื้อหาความรู้ทางคอมพิวเตอร์ที่ผู้สอนจะนำเสนอกับผู้เรียนต้องเป็นเรื่องที่ทันสมัยสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการคอมพิวเตอร์ เช่น การสอนด้านโปรแกรมประยุกต์ที่เปลี่ยน Version อยู่เรื่อย ๆ ผู้สอนย่อมต้องสอนโปรแกรม Version ใหม่ หรือเลือกโปรแกรม Version ที่ใกล้เคียง (ฐาปณีย์ ธรรมเมธา, 2540)

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนป่าแลวหลวงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 ถึง 2559 สามารถแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1.1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1.1 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนป่าแลวหลวงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ปีการศึกษา 2557 – 2559

ปีการศึกษา	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ร้อยละ	เป้าหมาย
2557	100	71.22	7.20	71.22	80
2558	100	70.80	7.95	70.80	80
2559	100	74.88	6.50	74.88	80

ที่มา : ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนป่าแลวหลวงวิทยา

จากตารางที่ 1.1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนป่าแลวหลวงวิทยา ในปีการศึกษา 2559 มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 74.88 รองลงมา คือ ปีการศึกษา 2557 มีคะแนนเฉลี่ย 71.22 และในปีการศึกษา 2558 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ 70.80 ทั้งสามปีการศึกษาดังกล่าว มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด คือ 80

เมื่อมาพิจารณาเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) นักเรียนจะประสบปัญหาในการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาการทำโปรแกรม Microsoft PowerPoint ในการนำเสนองาน การจัดทำสไลด์ จึงทำให้ผู้รายงานในฐานะครูผู้สอนมีความสนใจค้นหาเครื่องมือที่จะสร้างเสริมให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ที่สูงขึ้น และมี

ความสามารถในการใช้โปรแกรม Microsoft PowerPoint มากขึ้น จึงได้ศึกษาแนวทางการสร้างสื่อเครื่องมือ จากนักวิชาการนักการศึกษา และผู้รู้ ซึ่งค้นพบว่า การสอนโดยการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนซึ่งเป็นเอกสารที่สามารถใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียนการสอน ส่งผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้น (สมาน จันทะดี, 2548, หน้า 58) และเป็นเอกสารที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ในการจัดสภาพการเรียนการสอน นอกเหนือจากตำราหรือแบบเรียน เพื่อขยายแนวทางและประสบการณ์การเรียนรู้และประสิทธิภาพการสอนให้สูงขึ้น โดยมีเนื้อหาสาระตรงตามจุดประสงค์รายวิชาที่หลักสูตรกำหนด และเอกสารประกอบการเรียนการสอน คือ เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนของครู หรือประกอบการเรียนการสอนของนักเรียนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ควรมีหัวเรื่อง จุดประสงค์ เนื้อหา สาระ และกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด (สุวิทย์ มูลคำและสุนันทา สุนทรประเสริฐ, 2550 : 88) นอกจากนั้นเอกสารประกอบการเรียนการสอน ยังทำให้นักเรียนสามารถหาความรู้แทนการฟังคำบรรยายของครูผู้สอนได้ นอกจากเนื้อหาสาระแล้ว อาจจะประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ ความคิดรวบยอดกิจกรรม รวมทั้งการวัดผลและประเมินผล เอกสารประกอบการเรียน บอกวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนเฉพาะเรื่อง หรือเฉพาะจุดประสงค์การเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ครูหรือผู้เรียนใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งตามหลักสูตร ซึ่งจะต้องมีหัวข้อและเนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วนตามรายละเอียดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (ประภาพรพรณ เสงี่ยมวงศ์, 2550, หน้า 42) และจากการศึกษาผลงานวิจัยของ วริศรา บุญศรี (2557, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม (ง13201) คอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม (ง13201) คอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 83.67/81.89 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลสุรินทร์ที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาเพิ่มเติม (ง13201) คอมพิวเตอร์สร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และผลการวิจัยของ อำนวยพร โพธิ์ศรี (2557, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง โปรแกรม Microsoft Word 2010 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี วิชาคอมพิวเตอร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า เอกสารประกอบการเรียนการสอน วิชาคอมพิวเตอร์ เรื่อง โปรแกรม Microsoft Word 2010 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.61/82.46 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง โปรแกรม Microsoft Word 2010 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้รายงานจึงมีความสนใจพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 เล่ม ได้แก่ เล่มที่ 1 เริ่มต้นการใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 เล่มที่ 2 การสร้างเอกสารด้วยโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 เล่มที่ 3 เรื่อง การตกแต่งเอกสารการใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 เล่มที่ 4 เรื่อง การสร้างตารางและการนำเสนอผลงานด้วยโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 โดยมีความประสงค์ที่จะกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจฝึกฝน และใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถในการใช้โปรแกรม Microsoft Power Point 2013 ในการนำเสนองาน และมีความสุขในการเรียนรู้ นำทักษะนี้ไปใช้ประโยชน์ในการนำเสนองานในวิชาอื่นได้

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์มาตรฐาน $E_1/E_2 = 80/80$
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ก่อนเรียน และหลังเรียน จากการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. สมมุติฐานการศึกษา

1. เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนการใช้
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก

4. ขอบเขตการศึกษา

4.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนป่าแลวหลวงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 14 คน

4.2 ตัวแปร

(1) ตัวแปรต้น คือ การสอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

(2) ตัวแปรตาม คือ

(2.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้ เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

(2.2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.3 ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 เล่ม ดังนี้

- 1) เล่มที่ 1 เรื่อง เริ่มต้นการใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013
- 2) เล่มที่ 2 เรื่อง การสร้างเอกสารด้วยโปรแกรม Microsoft Power Point 2013
- 3) เล่มที่ 3 เรื่อง การตกแต่งเอกสารการใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013
- 4) เล่มที่ 4 เรื่อง การสร้างตารางและการนำเสนอผลงานด้วยโปรแกรม Microsoft Power Point 2013

4.4 ระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษามีดังนี้ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยเริ่มการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การสร้างงานด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยต์ 2013 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2560 – 13 ตุลาคม 2560 จำนวน 20 ชั่วโมง รวมการทดสอบก่อนและหลังเรียน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

5.1 เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5.2 แผนการจัดการเรียนรู้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 แผน

5.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้จากการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ

5.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 เอกสารประกอบการเรียน หมายถึง เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 เล่ม ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น ดังนี้

- 1) เล่มที่ 1 เรื่อง เริ่มต้นการใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013
- 2) เล่มที่ 2 เรื่อง การสร้างเอกสารด้วยโปรแกรม Microsoft Power Point 2013
- 3) เล่มที่ 3 เรื่อง การตกแต่งเอกสารการใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013
- 4) เล่มที่ 4 เรื่อง การสร้างตารางและการนำเสนอผลงานด้วยโปรแกรม Microsoft Power Point 2013

6.2 ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การสร้างงานด้วยโปรแกรม ไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยต์ 2013 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หมายถึง ค่าที่ใช้แสดงประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้จากคะแนนการทำแบบฝึกหัดและการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

80 ตัวแรก หมายถึง นักเรียนมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบในระหว่างการเรียนรู้ โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เฉลี่ยร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้จากการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน ได้ถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ 80

6.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทุกคนรวมกัน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

6.4 ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนโดยการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จากการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

6.5 ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เกณฑ์การวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 โรงเรียน และครูผู้สอนได้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพใช้ประกอบการเรียนการสอน

7.2 นักเรียนได้มีการพัฒนาทักษะ และความสามารถด้านการใช้โปรแกรม ไมโครซอฟต์เพาเวอร์พอยต์ 2013 นำไปใช้เพื่อการนำเสนอสำหรับการศึกษาวิชาอื่น และการทำงานในอนาคต และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

7.3 นักเรียนมีความพึงพอใจกับการเรียนรู้จากการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Microsoft Power Point 2013 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มากขึ้น